

Työeläkelaitoksille

JOUSTAVA ELÄKEIKÄJÄRJESTELMÄ KIRKOLLE

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksen laiksi evankelis-luterilaisen kirkon eläkelain muuttamisesta (HE 43/89).

KiEL:a ehdotetaan kirkolliskokouksen päätöksen mukaisesti muutettavaksi siten, että kirkon eläkejärjestelmässä toteutetaan yksilöllinen varhaiseläke, varhennettu vanhuuseläke ja osa-aikaeläke saman sisältöisinä kuin ne tullaan toteuttamaan valtion ja kunnan eläkejärjestelmissä. Uudistuksen yhteydessä poistetaan kirkon eläkeasetuksen 1 §:n sisältämät erityiset eläkeiät. Tietojenantovelvollisuutta koskevaa KiEL 10 §:ää muutetaan siten, että siihen lisätään maininta yksityisestä työnantajasta.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.7.1989 eli samanaikaisesti kuin muussakin julkishallinnossa.

ELÄKETURVAKESKUS

Pentti Koivisto

Helena Tapio

LIITTEET

Hallituksen esitys 43/89

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi evankelis-luterilaisen kirkon eläkelain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Evankelis-luterilaisen kirkon eläkelakia ehdotetaan kirkolliskokouksen päätöksen mukaisesti muutettavaksi siten, että kirkon eläkejärjestelmässä toteutetaan yksilöllinen varhaiseläke, varhennettu vanhuuseläke ja osa-aikaeläke

saman sisältöisinä kuin ne tullaan toteuttamaan valtion ja kunnan eläkejärjestelmissä.

Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan samanaikaisesti muuta julkishallintoa koskevan vastaavan uudistuksen kanssa eli 1 päivänä heinäkuuta 1989.

PERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne ja ehdotetut muutokset

Virka- tai työsuhteessa evankelis-luterilaiseen kirkkoon, sen seurakuntaan, seurakuntaliittoon tai muuhun seurakuntain yhtymään olevalla henkilöllä on oikeus vanhuus-, työkyvyttömyys- tai työttömyyseläkkeeseen soveltuvin osin samojen säännösten mukaan kuin virka- tai työsuhteessa valtioon olevalla henkilöllä. Kirkon eläkelainsäädännössä ehdotetaan omaksuttavaksi vastaavat yksilöllistä varhaiseläkettä, varhennettua vanhuuseläkettä ja osa-aikaeläkettä koskevat eläke-edut kuin on toteutettu valtion henkilöstön osalta 1 päivänä heinäkuuta 1989 voimaan tulevalla valtion eläkelain muutoksella (103/89). Uudistus toteutetaan pysyttämällä evankelis-luterilaisen kirkon eläkelaisissa (298/66), jäljempänä kirkon eläkelaki, edelleen viittaus valtion eläkelakiin ja lisäämällä eläkemuotoihin osa-aikaeläke. Tässä tarkoituksessa ehdotetaan kirkon eläkelain 1 ja 10 § muutettavaksi ja lisättäväksi lakiin uusi 5 a §. Varhennettua vanhuuseläkettä ja yksilöllistä varhaiseläkettä ei tarvitse mainita erikseen kirkon eläkelaisissa, koska ne sisäl-

tyvät jo laissa mainittuihin vanhuuseläkkeen ja työkyvyttömyyseläkkeen käsitteisiin.

Uudistuksen yhteydessä on tarkoitus poistaa evankelis-luterilaisen kirkon eläkeasetuksen (618/66), jäljempänä kirkon eläkeasetus, 1 §:n sisältämät, ammattiin perustuvia erityisiä eläkeikiä koskevat säännökset. Tämä toteutettaisiin muuttamalla kirkon eläkelain 2 §:ää ja ottamalla voimaantulosäännökseen määräys kirkon eläkeasetuksen 1 §:n kumoamisesta. Osa-aikaeläkettä koskevien eräiden tarkempien säännösten antamista koskevasta valtuudesta ehdotetaan säädettäväksi kirkon eläkelain 5 a §:ssä. Osa-aikaeläkkeestä johtuu, että tietojenantovelvollisuutta koskevaan kirkon eläkelain 10 §:ään on lisättävä maininta yksityisestä työnantajasta.

2. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Uudistuksen taloudellisia vaikutuksia ei ole tässä vaiheessa mahdollista arvioida täsmällisesti. Uudistuksesta aiheutuvat lisämenot arvioidaan voitavan kattaa kirkon talararvioon

merkitystä 4,8 miljoonan markan eläkerahas-

tosittrosta.

3. Voimaantulo

Voimaantulosäännös vastasi sisällöltään valtion eläkelain vastaavaa voimaantulosään-
nosta. Säännösehdoitukseen on tehty ne muo-
dolliset muutokset, joita kirkon eläkejärjestel-
mä edellyttää. Säännösehdoituksessa otetaan
huomioon vanhan eläkejärjestelmän mukaisena
miseen vanhan eläkejärjestelmän mukaisena

Voimaantulosäännös vastasi sisällöltään valtion eläkelain vastaavaa voimaantulosään-
nosta. Säännösehdoitukseen on tehty ne muo-
dolliset muutokset, joita kirkon eläkejärjestel-
mä edellyttää. Säännösehdoituksessa otetaan
huomioon vanhan eläkejärjestelmän mukaisena

Edellä esitetyn perusteella annetaan Edus-
kunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

evankelis-luterilaisen kirkon eläkelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 20 päivänä toukokuuta 1966 annetun evankelis-luterilaisen kirkon eläkelain
(298/66) 1 §:n 1 momentti sekä 2 ja 10 §,
sellaisina kuin ne ovat, 1 §:n 1 momentti ja 10 § 29 päivänä joulukuuta 1973 annetussa laissa
(1042/73) ja 2 § 6 päivänä maaliskuuta 1970 annetussa laissa (182/70), sekä
lisäään lakin siitä 26 päivänä marraskuuta 1982 annetulla lailla kumotun 5 a §:n tilalle uusi
5 a § seuraavasti:

1 §

Virka- tai työsuhteessa evankelis-luterilai-
seen kirkoon, sen seurakuntaan, seurakun-
taintiittoon tai muuhun seurakuntain yhty-
mään olevalla henkilöllä on, mikäli tästä laista
muuta johdu, oikeus vanhuus-, työkyvyttö-
mys-, työttömyys- ja osa-aikaeläkkeeseen so-
veltuvin osin samojen säännösten mukaan kuin
virka- tai työsuhteessa valtion olevalla henki-
löllä.

10 §

Valtion, kunnan tai muun julkisoikeudelli-
sen yhteisön viranomainen tai laitos, eläketur-
vakeskus, vakuutus- ja eläkelaitos, yksityinen
työnantaja sekä sairaala ja virkasuhteessa ole-
va lääkäri ovat velvolliset pyynnöstä antamaan
maksutta kirkkohallitukselle hallussaan olevat
käsiteltävänä olevan asian ratkaisun tai eläk-
keen maksamiseen vaikuttavat tiedot. Lääkäri-
tinausunnosta ja -todistuksesta on kuitenkin
suoritettava kohtuullinen korvaus.

2 §

Eläkeikä on 63 vuotta.
Eläkeikä on kuitenkin 65 vuotta, jos palve-
lus on päätyttyä ennen 63 vuoden eläkeikää.

5 a §

Kirkkohallitus antaa tarvittaessa tarkemmat
määräykset siitä, milloin palvelusta pidetään
valtion eläkelain 9 d §:n 1 momentin 2 kohdas-
sa tarkoitettua tavoin kokoaikaisena, miten
valtion eläkelain 9 d §:n 1 momentin 4 kohdas-
sa tarkoitettua osa-aikatyön ansiotaso todetaan
ja miten sen kehittymistä seurataan.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinä-
kuuta 1989.
Tämän lain voimaan tullessa jatkuneessa
eläkkeeseen oikeuttavassa palveluksessa olevai-
la edunsaajalla,
1) joka lain voimaan tullessa on sellaisessa
virassa tai tehtävässä, jossa oli ennen lain
voimaantuloa voimassa olleiden säännösten
mukaan evankelis-luterilaisen kirkon eläkease-
tuksen 1 §:ssä tarkoitettu erityinen eläkeikä,
tai
2) joka vuoden 1999 kesäkuun loppuun men-

nessä tulee 1 kohdassa tarkoitettuun virkaan tai tehtävään, taikka

3) joka valtion eläkelain kumotun 8 a §:n mukaisesti on ennen lain voimaantuloa ollut 40 ikävuoden täyttämisen jälkeen yhteensä vähintään 12 vuotta 1 kohdassa tarkoitettussa virassa tai tehtävässä,

on oikeus eläkkeeseen tällä lailla tai valtion eläkelain muuttamisesta annetulla lailla (103/89) muutettujen ennen tämän lain voimaantuloa voimassa olleiden säännösten mukaan, jos hän viimeistään vuoden 1999 kesäkuun loppuun mennessä joko eläköitä hakiessaan tai muutoin kirjallisesti ilmoittaa kirkkohallitukselle niin haluavansa.

Edellä 2 momentissa tarkoitettun ilmoituksen tehneeseen edunsaajaan ei sovelleta tällä lailla tai mainitulla valtion eläkelain muuttamisesta annetulla lailla muutettuja 1 päivänä heinäkuuta 1989 voimaan tulevia säännöksiä. Mitä 2 momentissa ja tässä momentissa on säädetty, on voimassa sillä edellytyksellä, että edunsaajalla on oikeus eläkkeeseen valtion eläkelain 10 §:n 2 momenttia soveltaen.

Edunsaajalla, jolla olisi ennen lain voimaantuloa ollut palveluksesta erotessaan oikeus vanhuuseläkkeen saamiseen 1 päivänä heinäkuuta 1989 alkaen kumotun valtion eläkelain 8 §:n 6 momentin tai 8 a §:n taikka ennen tämän lain voimaantuloa voimassa olleen 8 §:n 3 momen-

tin mukaisesti, on kuitenkin, sen estämättä, mitä edellä on säädetty, oikeus eläkkeen saamiseen mainittujen säännösten mukaisesti.

Edunsaajalla, joka on ennen tämän lain voimaantuloa saanut kirkon palvelusta myöhempään virka- tai työsuhteeseen taikka yrittäjätoimintaan perustuvan työntekijän eläkelain 8 §:n 4 momentissa mainittujen säännösten mukaisen yksilöllisen varhaiseläkkeen, on oikeus valtion eläkelain 9 §:n 1 momentin d kohdan nojalla myönnettävään yksilölliseen varhaiseläkkeeseen 1 päivästä heinäkuuta 1989 lukien.

Määrättäessä oikeutta valtion eläkelain 9 c §:ssä säädettyyn yksilölliseen varhaiseläkkeeseen otetaan huomioon myös sellainen työstä luopuminen, joka on tapahtunut ennen tämän lain voimaantuloa.

Määrättäessä oikeutta osa-aikaeläkkeeseen otetaan huomioon myös sellainen osa-aikatyöhön siirtyminen, joka on tapahtunut ennen tämän lain voimaantuloa.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Tällä lailla kumotaan 9 päivänä joulukuuta 1966 annetun evankelis-luterilaisen kirkon eläkeasetuksen (618/66) 1 § siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen.

Helsingissä 7 päivänä huhtikuuta 1989

Tasavallan Presidentti
MAUNO KOIVISTO

Opetusministeri *Christoffer Taxell*

Liite

Laki

evankelis-luterilaisen kirkon eläkelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
 muutetaan 20 päivänä toukokuuta 1966 annettun evankelis-luterilaisen kirkon eläkelain (298/66) 1 §:n 1 momentti sekä 2 ja 10 §, sellaisina kuin ne ovat, 1 §:n 1 momentti ja 10 § 29 päivänä joulukuuta 1973 annetussa laissa (1042/73) ja 2 § 6 päivänä maaliskuuta 1970 annetussa laissa (182/70), sekä lisätään lakiin sitä 26 päivänä marraskuuta 1982 annetulla lailla kumotun 5 a §:n tilalle uusi 5 a § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 §

Virka- tai työsuhhteissa evankelis-luterilaiseen kirkkoon, sen seurakuntaan, seurakuntaan tai muuhun seurakuntaan yhtymään olevalla henkilöllä on, mikäli tästä laista ei muuta johdu, oikeus vanhuus-, työkyyttömyys- ja työttömyyseläkkeeseen soveltuvin osin samojen säännösten mukaan kuin virka- tai työsuhhteissa olevalla henkilöllä.

1 §

Virka- tai työsuhhteissa evankelis-luterilaiseen kirkkoon, sen seurakuntaan, seurakuntaan tai muuhun seurakuntaan yhtymään olevalla henkilöllä on, mikäli tästä laista ei muuta johdu, oikeus vanhuus-, työkyyttömyys- ja osa-aikaeläkkeeseen soveltuvin osin samojen säännösten mukaan kuin virka- tai työsuhhteissa olevalla henkilöllä.

2 §

Yleinen eläkeikä on 63 vuotta. Asetuksella voidaan kuitenkin säätää poikkeuksia yleisestä eläkeiästä.
 Eläkeikä on 65 vuotta, jos palvelus on päätynyt ennen yleistä eläkeikää tai asetuksella säädettävää erityistä eläkeikää.

2 §

Eläkeikä on kuitenkin 65 vuotta, jos palvelus on päätynyt ennen 63 vuoden eläkeikää.

5 a §

Kirkkohallitus antaa tarvittaessa tarkemmat määräykset siitä, milloin palvelusta pidetään valtion eläkelain 9 d §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua tavan kokoaikaisena, miten valtion eläkelain 9 d §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettua osa-aikayön ansiotasoa todetaan ja miten sen kehittämissä seurataan.

10 §

Valtion, kunnan tai muun julkisoikeudellisen yhteisön viranomaisen tai laitoksen, eläketurvakeskus, vakuutus- ja eläkelaitos, sekä sairaala ja virkasuhteessa oleva lääkäri ovat velvoitettuja maksuttamaan maksuttamastaan tulleita hallussaan olevia käsiteltävänä olevan asian ratkaisuun vaikuttavat tiedot. Lääkärintilaisuudesta on suoritettava kohtuullinen korvaus.

10 §

Valtion, kunnan tai muun julkisoikeudellisen yhteisön viranomaisen tai laitoksen, eläketurvakeskus, vakuutus- ja eläkelaitos, yksityinen työntekijä sekä sairaala ja virkasuhteessa oleva lääkäri ovat velvoitettuja maksuttamaan maksuttamastaan tulleita hallussaan olevia käsiteltävänä olevan asian ratkaisuun tai eläketilaisuudesta on suoritettava kohtuullinen korvaus.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1989.

Tämän lain voimaan tullessa jatkuneessa eläkkeeseen oikeuttavassa palveluksessa olevalta edunsaajalla,

1) joka lain voimaan tullessa on sellaisessa virassa tai tehtävässä, jossa oli ennen lain voimaantuloa voimassa olleiden säännösten mukaan evankelis-luterilaisen kirkon eläkeasetuksen 1 §:ssä tarkoitettu erityinen eläkeikä, tai

2) joka vuoden 1999 kesäkuun loppuun mennessä tulee 1 kohdassa tarkoitettuun virkaan tai tehtävään, taikka

3) joka valtion eläkelain kumotun 8 a §:n mukaisesti on ennen lain voimaantuloa ollut 40 ikävuoden täyttämisen jälkeen yhteensä vähintään 12 vuotta 1 kohdassa tarkoitettussa virassa tai tehtävässä,

on oikeus eläkkeeseen tällä lailla tai valtion eläkelain muuttamisesta annetulla lailla (103/89) muutettujen ennen tämän lain voimaantuloa voimassa olleiden säännösten mukaan, jos hän viimeistään vuoden 1999 kesäkuun loppuun mennessä joko eläkettä hakiessaan tai muutoin kirjallisesti ilmoittaa kirkkohallitukselle niin haluavansa.

Edellä 2 momentissa tarkoitettun ilmoituksen tehneeseen edunsaajaan ei sovelleta tällä lailla tai mainitulla valtion eläkelain muuttamisesta annetulla lailla muutettuja 1 päivänä heinäkuuta 1989 voimaan tulevia säännöksiä. Mitä 2 momentissa ja tässä momentissa on säädetty, on voimassa sillä edellytyksellä, että edunsaajalla on oikeus eläkkeeseen valtion eläkelain 10 §:n 2 momenttia soveltaen.

Edunsaajalla, jolla olisi ennen lain voimaantuloa ollut palveluksesta erotessaan oikeus vanhuuseläkkeen saamiseen 1 päivänä heinäkuuta 1989 alkaen kumotun valtion eläkelain 8 §:n 6 momentin tai 8 a §:n taikka ennen tämän lain voimaantuloa voimassa olleen 8 §:n 3 momentin mukaisesti, on kuitenkin, sen estämättä, mitä edellä on säädetty, oikeus eläkkeen saamiseen mainittujen säännösten mukaisesti.

Edunsaajalla, joka on ennen tämän lain voimaantuloa saanut kirkon palvelusta myöhempään virka- tai työsuhteeseen taikka yrittäjätoimintaan perustuvan työntekijän eläkelain 8 §:n 4 momentissa mainittujen säännösten mukaisen yksilöllisen varhaiseläkkeen, on oikeus valtion eläkelain 9 §:n 1 momentin d koh-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

dan nojalla myönnettävään yksilölliseen varhaiseläkkeeseen 1 päivästä heinäkuuta 1989 lukien.

Määrättäessä oikeutta valtion eläkelain 9 c §:ssä säädettyyn yksilölliseen varhaiseläkkeeseen otetaan huomioon myös sellainen työsuoritus, joka on tapahtunut ennen tämän lain voimaantuloa.

Määrättäessä oikeutta osa-aikaeläkkeeseen otetaan huomioon myös sellainen osa-aikatyösuoritus, joka on tapahtunut ennen tämän lain voimaantuloa.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Tällä lailla kumotaan 9 päivänä joulukuuta 1966 annettua evankelis-luterilaisen kirkon eläkelain (618/66) 1 §:n muuttamista tehdyne muutoksineen.